

RAPPORT

NATURVÄRDESIKONTORERING HÖGSJÖ, VÄSTRA FÖRBIGÅNGSSPÅR ETABLERINGSYTOR OCH ANSLUTNINGSVÄGAR

Örebro- och Vingåkers kommuner, Örebro- och Södermanlands län

2021-08-27

UPPDRAG

Titel på rapport: Naturvärdesinventering, Högsjö, västra förbigångsspår, etableringsytor och anslutningsvägar Örebro- och Vingåkers kommuner, Örebro- och Södermanlands län

Status:

Version: 1.0

Datum: 2021-08-27

MEDVERKANDE

Beställare: Trafikverket, Erik Friden

Kontaktperson: Trafikverket, Ida Tölander

Handläggare/
Författare: Robert Björklind

Uppdragsansvarig: Anders Brandt

Kvalitetsgranskare: Helena Dahlberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	4
	1.1 UPPDRAGET.....	4
	1.2 BIOLOGISK MÅNGFALD.....	5
2	METOD	5
	2.1 NATURVÄRDESDINVENTERING.....	6
	2.2 UNDERLAG.....	7
3	RESULTAT	7
	3.1 TIDIGARE KÄNDA NATURVÄRDEN.....	7
	3.2 ALLMÄN BESKRIVNING.....	8
	3.3 NATURVÄRDESOBJEKT OCH FÖREKOMST AV INVASIVA ARTER.....	9
	3.4 NATURVÅRDSARTER.....	34
	3.5 INVASIVA ARTER	34
4	REFERENSER.....	35

1 INLEDNING

1.1 UPPDRAGET

Denna naturvärdesinventering utgör en del av underlaget till att anlägga förbigångsspår och servicevägar längs med järnvägsspåret. Rapporten har tagits fram för att identifiera eventuella naturvärden som kan påverkas vid planerade etableringsytor samt breddning och arbeten för anslutningsvägar. Projektet omfattar byggnation av två förbigångsspår väster om Högsjö, totalt cirka 2 300 meter spår. Utöver detta anläggs servicevägar på vardera sida om järnvägen för att möjliggöra byggnation och underhåll. Spårområdet, där förbigångsspår ska anläggas, ligger i Örebro län, på gränsen mellan Sörmland och Örebro län. Åtgärden ökar framkomligheten för godstrafiken i båda riktningarna. Detta ger nya förutsättningar för godstågen österut som då inte behöver vänta i Hallsberg för att hitta ett tidsfönster, vilket idag måste vara cirka 50 minuter.

Figur 1. Översiktskarta. Inventeringsområdet ligger inom röd cirkel.

1.2 BIOLOGISK MÅNGFALD

Med biologisk mångfald avses variationsrikedomen bland levande organismer i olika miljöer; både terrestra och akvatiska system samt de ekologiska komplex i vilka de ingår. Detta innefattar mångfald inom och mellan arter såväl som av ekosystem.

Till följd av bland annat intensifierat jord- och skogsbruk, klimatförändringar och ökad urbanisering har den biologiska mångfalden i Sverige och världen minskat. Arter trycks undan då deras livsmiljöer förändras. Förlusten av arter gör att ekologiska processer påverkas. Det i sin tur ger negativ påverkan på de ekosystemtjänster som vi människor drar nytta av, såsom exempelvis pollinering, vattenreglering och luftrening.

Sverige har skrivit under konventionen om biologisk mångfald där vi förbinder oss att vårda vår biologiska mångfald och nyttja den på ett hållbart sätt. De svenska miljömålen har tagits fram för att myndigheter, organisationer, företag och enskilda ska veta vad Sveriges miljöarbete ska leda till. Flertalet miljö kvalitetsmål berör frågan om biologisk mångfald men framförallt "Ett rikt växt- och djurliv" beskriver det övergripande målet:

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.

En naturvärdesinventering kartlägger områden som är av positiv betydelse för den biologiska mångfalden. Naturvärdesinventeringen ska utgöra underlag för anpassningar och skyddsåtgärder i projektet så att den biologiska mångfalden bevaras eller utvecklas.

2 METOD

Naturvärdesinventering har utförts på fältnivå. För de två etableringsytorna har inventeringen utförts med detaljeringsgrad "medel" och tilläggen naturvärdesklass 4 och detaljerad artredovisning samt att även invasiva arter har eftersökts. Inventeringen har utförts inom det område som kommer att tas i anspråk och som inte har ingått i projektets tidigare inventering som utfördes av Ecocom 2019. Ytterligare en inventering utfördes av Tyréns 2020 men den berör inte det aktuella inventeringsområdet. För anslutningsvägarna gjordes valet att inventera utan att vara strikt knuten till standarden, för att ha möjlighet att förenkla inventeringen. Bedömningarna av naturvärdesobjektens naturvärde, beskrivning av dem och klassning har dock utförts på samma sätt som enligt standard. Inventeringen har utförts fyra meter ut från befintlig väg, på båda sidor och täcker därmed in påverkansområdet. Inventeringsområdet har utökats vid platser där trumbyten krävs och där mötesplatser ska anläggas. Invasiva arter har inventerats även vid anslutningsvägarna. Den detaljerade artredovisningen för etableringsytorna görs genom leverans av shapefiler.

Fältinventeringen utfördes av Robert Björklind den 8 och 9 juni 2021.

2.1 NATURVÄRDESDINVENTERING

Vid en naturvärdesinventering enligt svensk standard eftersöks biotopkvaliteter och naturvårdsarter som är av positiv betydelse för biologisk mångfald inom respektive naturtyp. Typiska biotopkvaliteter är exempelvis kontinuitet, strukturer, funktioner och element, naturlighet, storlek samt konnektivitet. Som naturvårdsarter räknas bland annat signalarter, rödlistade arter, nyckelarter samt arter skyddade i artskyddsförordningen (2007:845).

Naturvärdesobjekt kan utifrån detta avgränsas samt tilldelas en naturvärdesklass (tabell 1). Ett naturvärdesobjekt utgörs främst av en dominerande naturtyp och kan innefatta flera olika biotoper och element. I fält dokumenteras identifierade objekt med foto. Vid bedömning av naturvärdesobjekt används bedömningsgrunder för respektive naturtyp enligt Teknisk rapport (SIS-TR 199001:2014).

Tabell 1. Naturvärdesklasser.

Naturvärdesklass	Beskrivning
Naturvärdesklass 1 <i>Högsta naturvärde</i>	Miljöer av högsta bevarandevärde med naturliga processer, många värdefulla strukturer och naturvårdsarter. Varje enskilt område är av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
Naturvärdesklass 2 <i>Högt naturvärde</i>	Bevarandevärda miljöer med ett flertal påtagliga biotopkvaliteter och ett påtagligt artvärde. Varje enskilt område är av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
Naturvärdesklass 3 <i>Påtagligt naturvärde</i>	Miljöer med inslag av naturliga processer och strukturer samt av naturvårdsarter. Det är av särskild betydelse att dessa områdens ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.
Naturvärdesklass 4 <i>Visst naturvärde</i> (endast vid tillägg)	Områden som påverkats av negativ mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald. Det är av betydelse att dessa områdens ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

I begreppet naturvårdsarter ingår rödlistade arter. Rödlistan (ArtDatabanken 2020) ger en bedömning av risken för respektive art att dö ut från Sverige. De arter som finns upptagna i rödlistan har klassats beroende på dess risk att dö ut enligt följande klasser: NT – Nära hotad, VU – Sårbar, EN – Starkt hotad, CR – Akut hotad, RE – Nationellt utdöd. De rödlistade arter som kategoriseras som CR, EN eller VU benämns som hotade.

Naturvårdsarter omfattar även signalarter och nyckelarter. Signalarter är arter som indikerar på naturområden med höga naturvärden. Många signalarter trivs bara i sällsynta miljöer eller miljöer med lång kontinuitet. Finns flera signalarter på en plats finns ofta förutsättningar för rödlistade arter (vissa signalarter är själva rödlistade). Det finns listor framtagna för signalarter i olika miljöer, till exempel för skogliga arter och för ängs- och betesmarker. Begreppet nyckelart används för arter som har stor betydelse för andra arters överlevnad i ett ekosystem. Exempel på nyckelarter är bäver, säl och varg.

Arter som är fridlysta enligt Artskyddsförordningen ingår också i begreppet naturvårdsarter. Enligt artskyddsförordningen är alla fåglar, grod- och kräldjur och

ytterligare cirka 300 djurarter, växter, svampar och lavar fridlysta. Det innebär att man inte får döda, skada, fånga eller störa dem. Man får inte heller skada eller förstöra vissa av arternas fortplantningsområden eller viloplatsen. När det gäller fåglar bör speciell uppmärksamhet ges de arter som är skyddade i bilaga 1 och som är markerade med B, rödlistade fågelarter samt fågelarter som minskat med 50 % eller mer under perioden 1975 – 2005 enligt uppgifter från Svensk Häckfågeltaxering. Dessa urvalskriterier har använts i detta projekt.

2.2 UNDERLAG

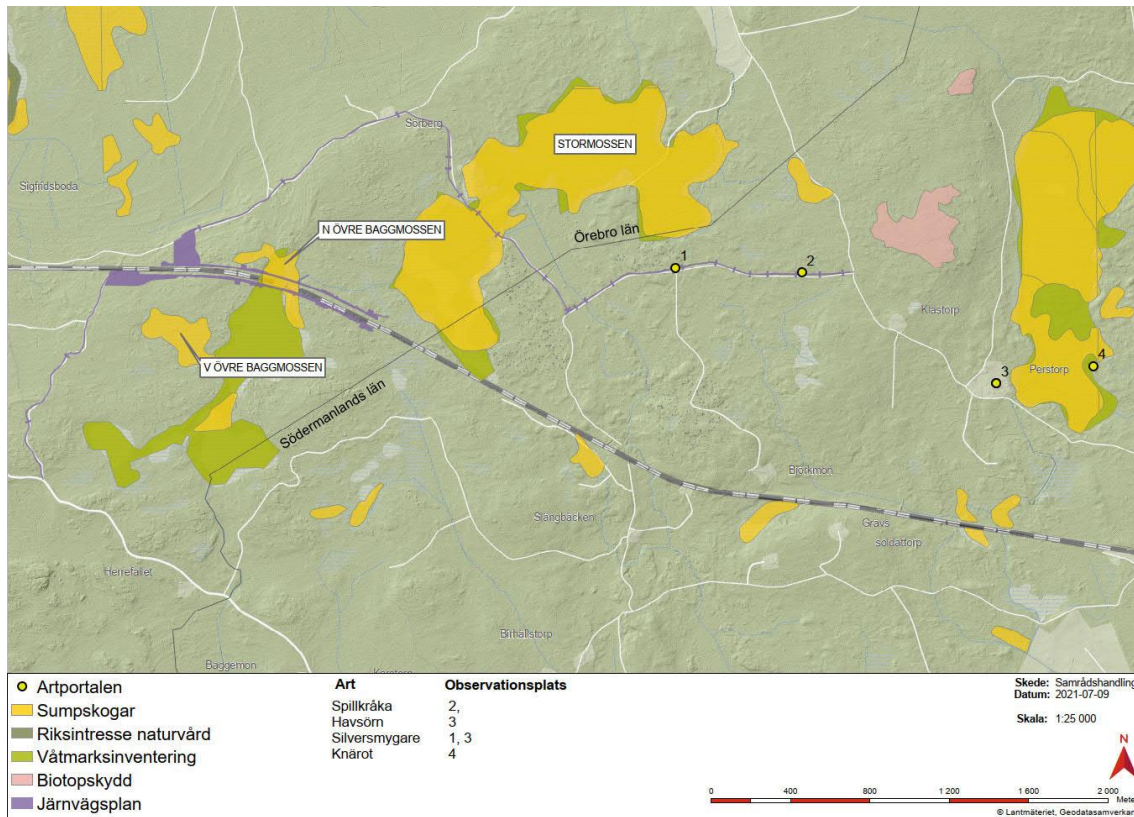
I arbetet med förstudien och inför fältarbetet har följande underlag studerats:

- Ortofoton
- Artportalen
- Länsstyrelsens geodatabas

3 RESULTAT

3.1 TIDIGARE KÄNDA NATURVÄRDEN

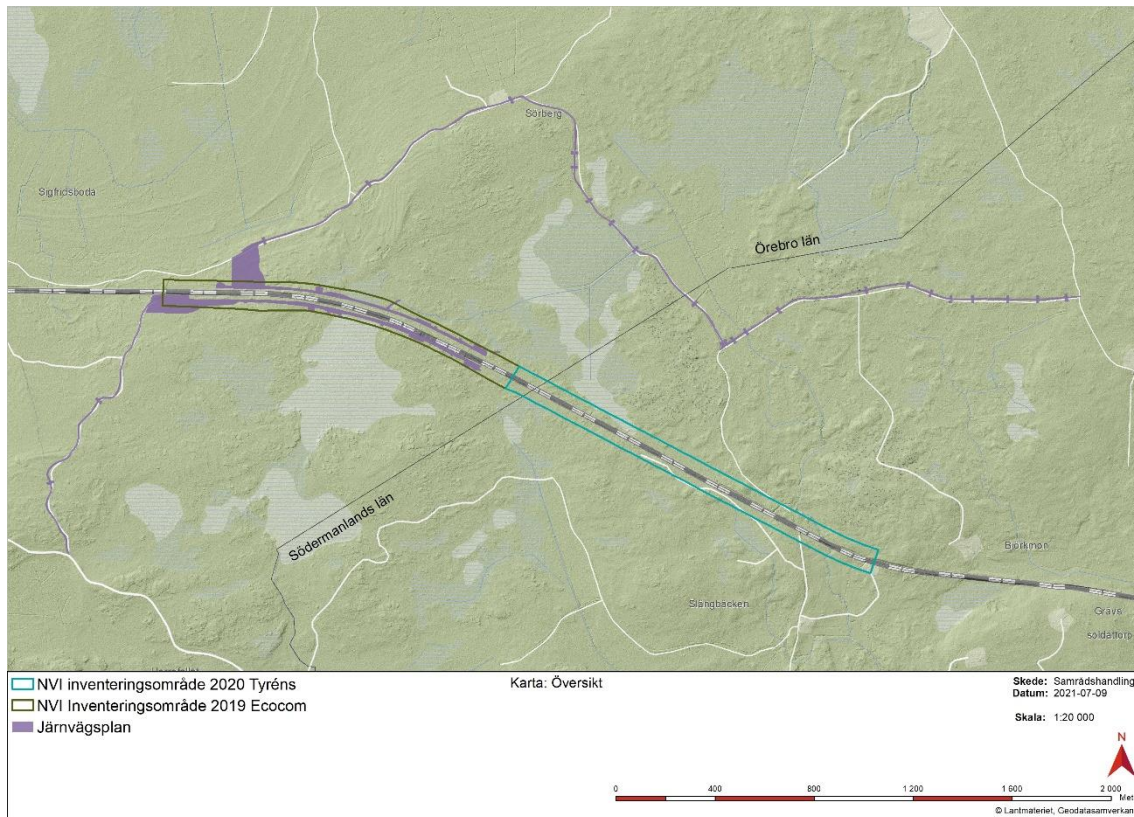
Via information från länsstyrelsens geodatabas har potentiella naturvärden identifierats. Dessa redovisas i Figur 2. I landskapet kring anslutningsvägarna och etableringsytorna finns flera våtmarker som är med i länsstyrelsens våtmarksinventering samt även sumpskogar som är identifierade av Skogsstyrelsen. Denna inventering berör en av de större våtmarkerna/sumpskogarna som heter Stormossen. Anslutningsvägen passerar rakt över denna eftersom den följer befintlig väg. Våtmarksobjektet/sumpskogen N Övre Baggmossen berörs av förbigångsspåren och redovisas i NVI Ecocom 2019. Vid utsök i Artportalen mellan åren 2000-2021 identifierades två naturvårdsarter i närområdet till anslutningsvägarna, se Figur 2. Dessa arter är spillkråka och silversmygare och båda är rödlistade i kategorin NT (Missgynnad). Dessa fynd har en osäkerhet i noggrannhet på platsen på 200 m (spillkråka) och 400 m (silversmygare). Ingen häckning är noterad för spillkråkan.

Figur 2. Kartan redovisar tidigare kända naturvärden i området från länsstyrelsens geodatabas samt naturvårdsarter från Artportalen. De lila linjer som följer befintliga vägar är de blivande anslutningsvägarna och de större lila ytorna i väster är etableringsytor. Övriga lila linjer är servicevägar och förbigångsspår.

3.2 ALLMÄN BESKRIVNING

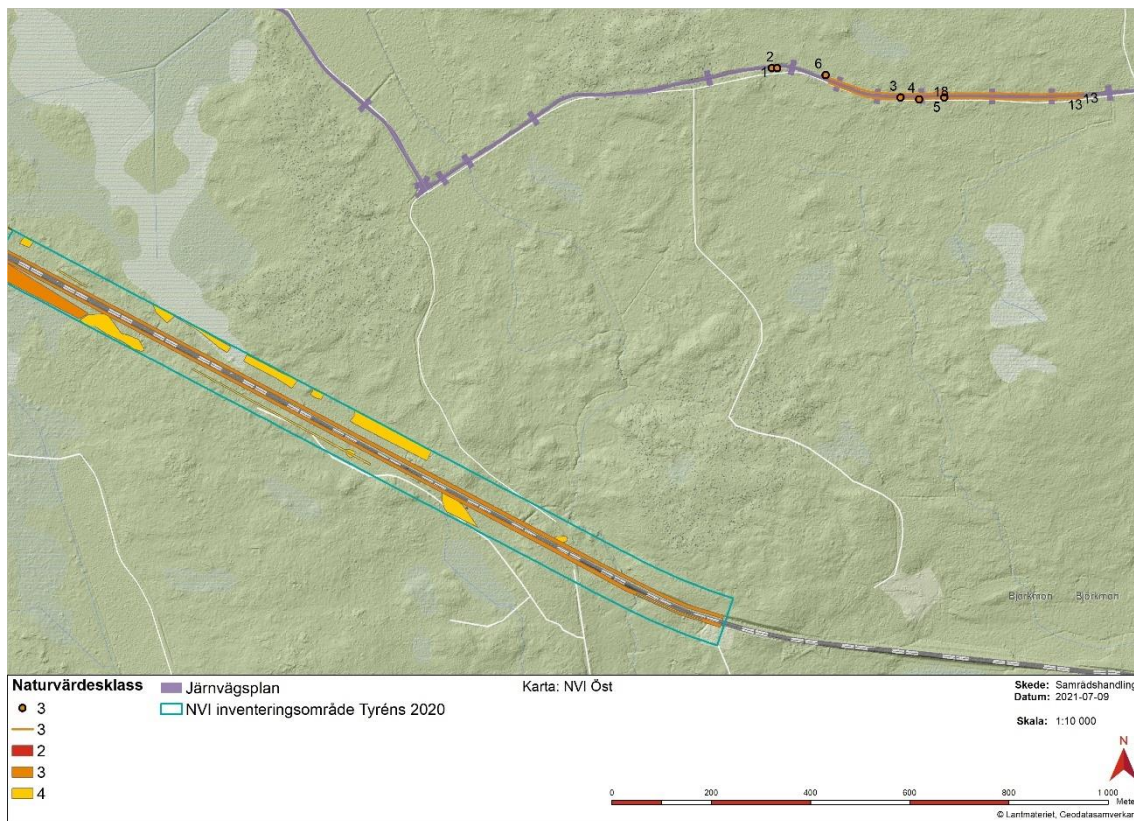
Anslutningsvägarna anläggs på befintliga grusvägar i området. Vägarna löper genom ett landskap som domineras av produktionsskog i olika åldrar. Sydost om Sörberg passerar dock vägen över en större tallbevuxen myr och i norr vid Sörberg finns ett ödehus med tillhörande sidbyggnader. Längs vägarna förekommer glest till allmänt spritt inslag av äldre träd, främst äldre frötallar. Den norra etableringsytan domineras av ung och tät produktionsskog med träd av både tall, björk och gran. I nordöstra delen förekommer medelålders tallar. Den södra etableringsytan består av ett hygge bevuxet med sly som är cirka 2 m högt. Slyet domineras av björk och tall.

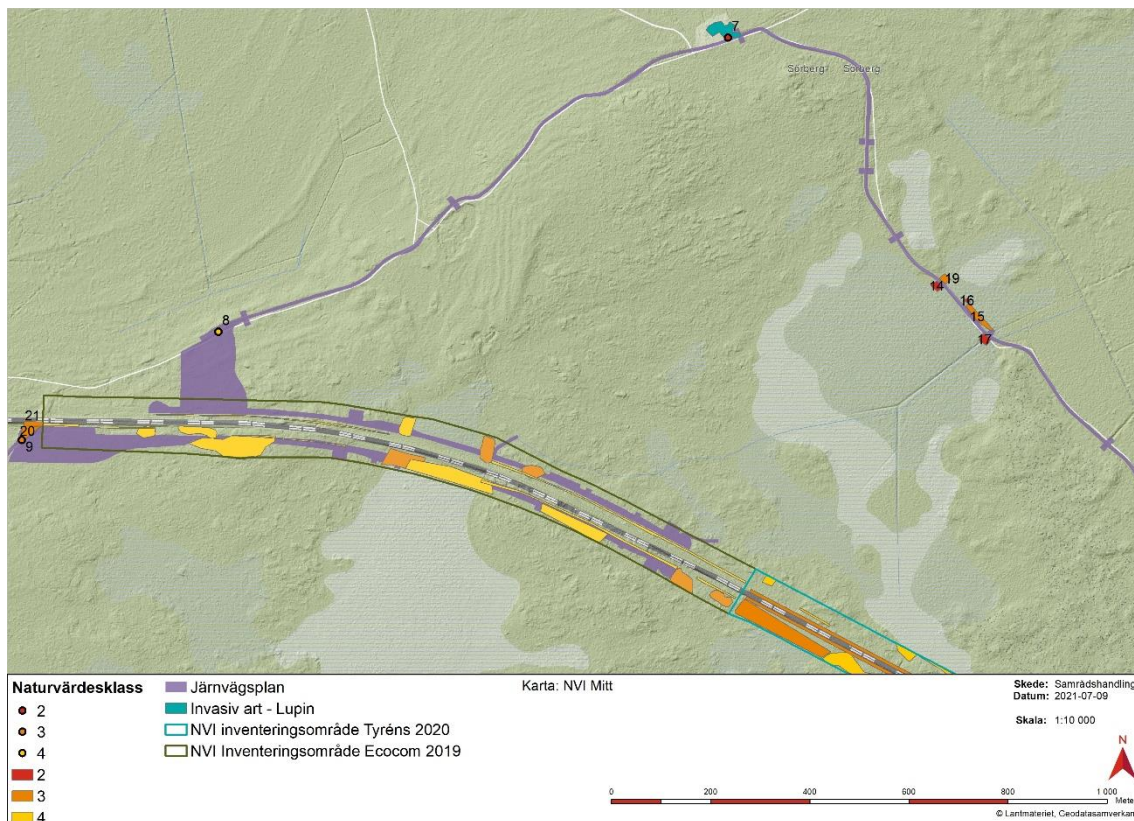
Figur 3. Karta över det aktuella inventeringsområdet som är färglagt med lila. De större lila ytorna i väster är etableringsytorna. De lila områden som är innanför Ecocoms inventeringsområde från 2019 har inte inventerats vid denna inventering. Huvuddelen av de lila områdena inom Ecocoms inventeringsområde är förbigångsspår och serviceväg.

3.3 NATURVÄRDESOBJEKT OCH FÖREKOMST AV INVASIVA ARTER

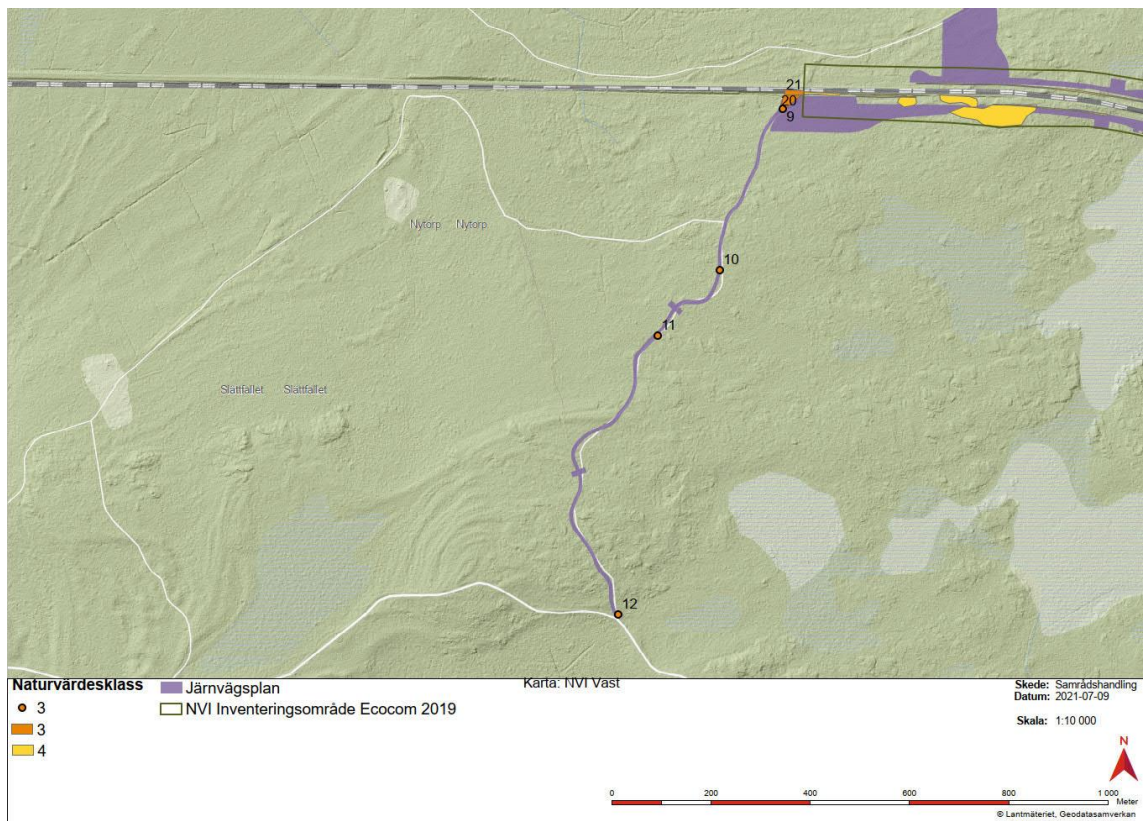
Tjugoen naturvärdesobjekt har identifierats vid inventeringen, se Figur 4, 5 och 6. Fyra objekt har bedömts till naturvärdesklass 2, en gammal ek, en tallunge samt två områden med tallbevuxen myr. Sexton objekt har bedömts till naturvärdesklass 3, en artrik vägkant, en artrik vändplan, en artrik mötesplats och en artrik järnvägsbank. Även två tallbevuxna myrar och tio solitära äldre träd av främst tall men även rönn, björk och asp har bedömts till naturvärdesklass 3. Ett objekt som är en äldre tall har bedömts till naturvärdesklass 4. Inga naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 1 har identifierats. Ett område med den invasiva arten blomsterlupin har avgränsats vid ödetomten vid naturvärdesobjekt 7. Blomsterlupin växer nära vägen som ska breddas.

Figur 4. Kartan visar identifierade naturvärdesobjekt i den östra delen av inventeringsområdet. Naturvärdesobjekt som avgränsats vid denna NVI redovisas med objektnummer. På kartan redovisas även naturvärdesobjekt från tidigare NVI utförd av Tyréns 2020.

Figur 5. Kartan visar identifierade naturvärdesobjekt i den mittersta delen av inventeringsområdet. Naturvärdesobjekt som avgränsats vid denna NVI redovisas med objektnummer. På kartan redovisas även naturvärdesobjekt från tidigare NVI:er utförda av Tyréns 2020 och Ecomom 2019.

Figur 6. Kartan visar identifierade naturvärdesobjekt i den västra delen av inventeringsområdet. Naturvärdesobjekt som avgränsats vid denna NVI redovisas med objektnummer. På kartan redovisas även naturvärdesobjekt från tidigare NVI utförd av Ecom 2019.

Naturvärdesobjekt 1

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre Tall

Beskrivning: Objektet är en tall med stamdiametern 6 dm. Trädet har ganska grova grenar, en smal topp i kronan och början till pansarbark vilket tyder på att trädet börjar bli gammalt. Trädet är sannolikt sparat som frötall och växer cirka 4 m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet.

Naturvärdesobjekt 2

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre tall

Beskrivning: Objektet är en tall med stamdiametern 6 dm. Trädet har ganska grova grenar, en smal topp i kronan och har grov bakstruktur bark vilket tyder på att trädet börjar bli gammalt. Trädet är sannolikt sparat som frötall och växer cirka 4 m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet.

Naturvärdesobjekt 3

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre björkar

Beskrivning: Objektet är två björkar med stamdiametern 4-5 dm. Barkstrukturen är grov med dalar som är cirka 5 cm djupa. På träden växer rikligt med lav. Träden växer cirka 5 m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att träden börjar bli gamla och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet.

Naturvärdesobjekt 4

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre tall

Beskrivning: Objektet är en tall med stamdiametern 6 dm. Trädet har ganska grova grenar, en tätvuxen topp i kronan och barkstruktur som börjar bli pansarbark vilket tyder på att trädet börjar bli gammalt. Trädet är sannolikt sparat som frötall och växer cirka 4 m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet.

Naturvärdesobjekt 5

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre tall

Beskrivning: Objektet är en tall med stamdiametern 6 dm. Trädet har ganska grova grenar, en tätvuxen topp i kronan och grov barkstruktur vilket tyder på att trädet börjar bli gammalt. Trädet är sannolikt sparat som frötall och växer cirka 4 m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet.

Naturvärdesobjekt 6

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre tall

Beskrivning: Objektet är en tall med stamdiametern 5,5 dm. Trädet har ganska grova grenar, en tätvuxen topp i kronan och grov barkstruktur vilket tyder på att trädet börjar bli gammalt. Trädet är sannolikt sparat som frötall och växer cirka 4 m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet.

Naturvärdesobjekt 7

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Gammal ek

Beskrivning: Objektet är en ek med stamdiametern 8,5 dm. Trädets krona är vid och innehåller en del död ved och några grövre döda grenar förekommer. I trädets stam finns två håligheter med en storlek på 4 och 10 cm i omkrets, ingen synlig mulm fanns i håligheterna. Barken är grov och har dalar som är 5 cm djupa. Trädet växer på en ödetomt cirka 2 m från befintlig väg. Vid eken växer den invasiva arten blomsterlupin. På motsatt sida vägen finns en gammal lada som står cirka 1 m från vägen.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 2 - Högt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett högt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet är gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet. I trädet finns flera håligheter som kan innehålla t.ex. en intressant insektsfauna.

Naturvärdesobjekt 8

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre tall

Beskrivning: Objektet är en tall med stamdiametern 5 dm. Trädet har ganska grova grenar, en tätvuxen topp i kronan och grov barkstruktur vilket tyder på att trädet börjar bli gammalt. Trädet är sannolikt sparat som frötall och växer cirka 3,5 m från befintlig väg och i utkanten av ett etableringsområde för projektet.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 4 – Visst naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett visst biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet.

Naturvärdesobjekt 9

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre asp

Beskrivning: Objektet är en asp med stamdiametern 6 dm. Trädet har grov barkstruktur vilket tyder på att trädet börjar bli gammalt. Aspen växer i utkanten av ett hygge och är solexponerad. Aspen växer cirka 4m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och fågellivet.

Naturvärdesobjekt 10

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre rönn

Beskrivning: Objektet är en tvåstammig äldre rönn med stamdiametern 2-2,5dm. I trädet finns allmänt död ved. I stammen finns en början till hålighet och blottad död ved. Trädet växer cirka 2 m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter, kryptogamer och fågellivet. Rönn är ett bristrädslag i landskapet som gynnar många arter.

Naturvärdesobjekt 11

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre lövträd och torraka

Beskrivning: Objektet består av tre äldre lövträd samt en torraka av tall som växer cirka 1,5 m från befintlig väg. Ett av träden är en asp med stamdiametern 2,5 dm, det har grov bark och början till hålighet. Det andra är en sälg med stamdiametern 2 dm som har grov bark och början till en mindre hålighet. Det tredje är en björk med diametern 2 dm och som har grov bark. I objektet finns även en solexponerad torraka av tall. I alla träden utom björken finns hackhål efter hackspettar.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 - Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att träden börjar bli gamla och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter, kryptogamer och fågellivet

Naturvärdesobjekt 12

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Äldre tall

Beskrivning: Objektet är en tall med stamdiametern 6 dm. Trädet har ganska grova grenar, en tätvuxen topp i kronan och grov barkstruktur vilket tyder på att trädet börjar bli gammalt. Trädet är sannolikt sparat som frötall och växer cirka 3 m från befintlig väg.

Naturvårdsarter: Inga funna.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Värdet i biotopen är att trädet börjar bli gammalt och att gamla träd är värdefulla för t.ex. insekter och kryptogamer samt fågellivet. Döda grenar som gynnar t.ex. vedlevande insekter förekommer.

Naturvärdesobjekt 13

Naturtyp: Infrastruktur och bebyggd mark

Biotop/er: Artrika vägkanter

Beskrivning: Objektet är en sträcka på cirka 500 m med artrik väggkant som sträcker sig på båda sidor av skogsbilvägen. Vägens kanter är grusiga och där växer lite vegetation men tämligen rikligt med konkurrenssvaga och hävdgynnade arter som jungfrulin, vårbrodd, smultron och bockrot. Särskilt talrikt är det med jungfrulin.

Naturvårdsarter: Jungfrulin, vårbrodd, smultron, bockrot.

Naturvärdesklass: Klass 3 - Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha påtagligt artvärde och ett visst biotopvärde. Värdet i biotopen är att den torra och näringsfattiga miljön ger förutsättningar för en konkurrenssvag och blommande flora att växa. Den blomrika väggkanten bidrar till biologisk mångfald och gynnar t.ex. nektarsökande insekter.

Naturvärdesobjekt 14

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Tallbevuxen myr

Beskrivning: Objektet är en tallbevuxen myr som ingår i en större myr bevuxen med gamla tallar och som fortsätter utanför detta objekt. I området växer rikligt med gamla tallar som har pansarbark och en stamdiameter på 1-3 dm. Tallarna är senvuxna och har plattade kronor. Även klena senvuxna björkar förekommer. Stående död ved förekommer rikligt och den finns i olika nedbrytningsstadier. Hydrologin verkar tämligen opåverkad men viss påverkan finns närmast grusvägen som har breda diken som är fyllda med vatten och vitmossa. I buskskiktet växer björk allmänt med inslag av gran. I fältskiktet växer skvattram rikligt tillsammans med arter som hjortron, odon, tuvull och i bottenkiktet växer vitmossa. På en tall växer den rödlistade (NT) taltickan.

Naturvårdsarter: Talticka

Naturvärdesklass: Klass 2 – Högt naturvärde. Objektet bedöms inneha visst artvärde och ett högt biotopvärde. Naturvärdena är knutna till de gamla tallarna, skoglig kontinuitet och en tämligen opåverkad myr. Död ved och gamla tallar gynnar biologisk mångfald och artgrupper som kryptogamer, insekter och fåglar.

Naturvärdesobjekt 15

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Tallbevuxen myr

Beskrivning: Objektet är en tallbevuxen myr som ingår i en större myr bevuxen med gamla tallar och som fortsätter utanför detta objekt. Myren är dock torrare här än väster om vägen. Trädskiktet domineras av senvuxen tall med stamdiametern 1-3 dm och enstaka av tallarna har början till pansarbark. Björkar med diametern 1 dm förekommer glest och även i buskskiktet förekommer björk. I fältskiktet växer skvattram rikligt tillsammans med tuvull, lingon, odon och blåbär. I bottenskiktet växer vitmossor. Död ved förekommer glest spritt i området.

Naturvårdsarter: inga funna

Naturvärdesklass: Klass 3 - Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Naturvärdena är knutna till de gamla tallarna och skoglig kontinuitet. Död ved och gamla tallar gynnar biologisk mångfald och artgrupper som kryptogamer, insekter och fåglar.

Naturvärdesobjekt 16

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Talldunge

Beskrivning: Objektet är en samling äldre tallar på en liten höjd i anslutning till en tallbevuxen myr. Tallarna har en stamdiameter på 4-5 dm och de har pansarbark samt knotiga grenar i kronan som visar på hög ålder. I fältskiktet växer arter som skvattram, odon och lingon. Död finns i form av en död stående tall. Spår finns efter hackspettars födosök.

Naturvårdsarter: Tallticka

Naturvärdesklass: Klass 2 – Högt naturvärde. Objektet bedöms inneha visst artvärde och ett högt biotopvärde. Naturvärdena är knutna till de gamla tallarna och skoglig kontinuitet. Död ved och gamla tallar gynnar biologisk mångfald och artgrupper som kryptogamer, insekter och fåglar.

Naturvärdesobjekt 17

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Tallbevuxen myr

Beskrivning: Objektet är en tallbevuxen myr som ingår i en större myr bevuxen med gamla tallar och som fortsätter utanför detta objekt. I området växer gamla tallar som har pansarbark och en stamdiameter på 1-3 dm. Tallarna är senvuxna och har plattade kronor. Hydrologin verkar ganska opåverkad ur naturvärdeshänseende men ett större dike finns i anslutning. Viss påverkan finns närmast grusvägen som har breda diken som är fyllda med vatten och vitmossa. I buskskiktet växer björk allmänt. I fältskiktet växer skvattram rikligt tillsammans med arter som hjortron, odon, tuvull och i bottenskiktet växer vitmossa.

Naturvårdsarter: inga funna

Naturvärdesklass: Klass 2 – Högt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett högt biotopvärde. Naturvärdena är knutna till de gamla tallarna och skoglig kontinuitet. Död ved och gamla tallar gynnar biologisk mångfald och artgrupper som kryptogamer, insekter och fåglar.

Naturvärdesobjekt 18

Naturtyp: Infrastruktur och bebyggd mark

Biotop/er: Mötesplats med artrik flora

Beskrivning: Objektet är en mötesplats vid skogsbilvägen som har en rik flora. Marken är torr och mager och gynnar konkurrenssvaga växter. I området växer rikligt med jungfrulin tillsammans med bockrot, smultron och vårbrodd.

Naturvårdsarter: Jungfrulin, vårbrodd, smultron, bockrot.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha påtagligt artvärde och ett visst biotopvärde. Naturvärdena är knutna till den rika floran som bidrar till den biologiska mångfalden och gynnar t.ex. bin och fjärilar.

Naturvärdesobjekt 19

Naturtyp: Skog och träd

Biotop/er: Tallbevuxen myr

Beskrivning: Objektet är en tallbevuxen myr som ingår i en större myr bevuxen med gamla tallar och som fortsätter utanför detta objekt. Myren är dock relativt torr i denna del. Trädskiktet domineras av senvuxen tall med stamdiametern 1-3 dm och enstaka tallar har början till pansarbark. Björkar med diametern 1-2 dm förekommer glest och även i buskskiktet förekommer björk och gran. I fältskiktet växer skvattram tillsammans med tuvull, lingon, odon och blåbär. I bottenskiktet växer vitmossor. Död ved förekommer glest spritt i området.

Naturvårdsarter: inga funna

Naturvärdesklass: Klass 3 - Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha obetydligt artvärde och ett påtagligt biotopvärde. Naturvärdena är knutna till de gamla tallarna och skoglig kontinuitet. Död ved och gamla tallar gynnar biologisk mångfald och artgrupper som kryptogamer, insekter och fåglar.

Naturvärdesobjekt 20

Naturtyp: Infrastruktur och bebyggd mark

Biotop/er: Vändplan med artrik flora

Beskrivning: Objektet är en öppen grusad yta som är vändplan invid järnvägen. På vändplanen växer en hävdgynnad torrmarksflora allmänt med arter som bockrot, smultron, gråfibbla och tjärblomster. Bockrot är den hävdgynnade art som har högst frekvens i området. Delvis förekommer öppet grus men lågvuxen vegetation täcker större delar.

Naturvårdsarter: bockrot, smultron, gråfibbla och tjärblomster.

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha visst artvärde och ett visst biotopvärde. Naturvärdena är knutna till den hävdgynnade floran som bidrar till den biologiska mångfalden och gynnar t.ex. bin och fjärilar.

Naturvärdesobjekt 21

Naturtyp: Infrastruktur och bebyggd mark

Biotop/er: Artrik järnvägsbank och närområde

Beskrivning: Objektet är en artrik järnvägsbank med närområde. Den är stenig och grusig med torr mark och solexponerat läge. På järnvägsbanken växer en hävdgynnad torrmarksflora rikligt med arter som tjärblomster, gråfibbla, bockrot, prästkrage och smultron tillsammans med getväppling, käringtand och blåeld.

Naturvårdsarter: tjärblomster, gråfibbla, bockrot, prästkrage, smultron

Naturvärdesklass: Klass 3 – Påtagligt naturvärde. Objektet bedöms inneha visst artvärde och ett visst biotopvärde. Naturvärdena är knutna till den hävdgynnade floran som bidrar till den biologiska mångfalden och gynnar t.ex. bin och fjärilar. Den solexponerade, grusiga och blomrika banken gynnar insektslivet.

3.4 NATURVÅRDSARTER

Arter skyddade enligt artskyddsförordningen och övriga naturvårdsarter listas i tabell 2. *Tyréns indikatorart* är arter som inte finns med som naturvårdsarter enligt Artdatabankens eller Jordbruksverkets listor över naturvårdsarter men som Tyréns bedömer visar på biologisk mångfald och därmed kvalificerar sig som naturvårdsarter.

Tabell 2. Arter skyddade enligt artskyddsförordningen och övriga naturvårdsarter noterade vid naturvärdesinventeringen.

Art*	Skyddad enligt §	Rödlistningskategori	Typ av Naturvårdsart	Plats (Naturvärdesobjekt)
Bockrot (<i>Pimpinella saxifraga</i>)			Jordbruksverket (TUVA) indikatorart	13,18,20,21
Gråfibbla (<i>Pilosella officinarum</i>)			Tyréns indikatorart	20,21
Jungfrulin (<i>Polygala vulgaris</i>)			Typisk art Natura 2000, Jordbruksverket (TUVA) indikatorart	13,18
Smultron (<i>Fragaria vesca</i>)			Tyréns indikatorart	13,18,20,21
Tallticka		NT	Skogsstyrelsen signalart, Typisk art Natura 2000	14,16
Tjärblomster (<i>Viscaria vulgaris</i>)			Typisk art Natura 2000	20,21
Vårbrodd			Tyréns indikatorart	13,18

3.5 INVASIVA ARTER

Endast blomsterlupin, som klassas som invasiv art, påträffades under fältinventeringen och i ett område. Artens geografiska utbredning redovisas i Figur 5.

4 REFERENSER

ArtDatabanken 2020, *Rödlistade arter i Sverige 2020*. ArtDatabanken SLU, Uppsala

Artportalen, uttag 2021-06-01

Länsstyrelsen geodatabas. <https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/geodatakatalog>GeodataKatalogen. 2021-06-01.

Svensk Standard 2014, *SS 199000:2014 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning och Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000*